

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ НУШ: ВІД ОПРАЦЮВАННЯ ТЕОРІЇ ДО ЗАХИСТУ РОБОТИ

Наталія ГРЯЗНОВА

Анотація. Дана стаття містить коротку інформацію про важливість здійснення науково-дослідницької діяльності, яка є одним з найважливіших механізмів підвищення компетентності учнів; посилення, за якими можна знайти повну інформацію щодо НДД в школі, вимоги до оформлення наукових робіт, зразки робіт, тез, презентацій учнів, які навчаються в МАН. Буде корисною для вчителів, які працюють в умовах НУШ та планують займатися науково-дослідницькою роботою і співпрацювати з Кіровоградською МАН.

Науково-дослідницька діяльність (далі - НДД) у школі (а особливо в умовах НУШ) – це творча праця учня під керівництвом учителя, яка полягає у відкритті нових знань на основі науки та особистого досвіду дитини.

Дослідницька діяльність – *потужний засіб розвитку компетентності* дитини, ефективна форма пізнання та самоосвіти учня. (Більше теорії з питань НДД за [посиланням](https://docs.google.com/document/d/1N99x9ZAItGLK5wHyq_x1dnfmEdw-QZK9/edit?usp=sharing&ouid=115658837540444861756&rtpof=true&sd=true): https://docs.google.com/document/d/1N99x9ZAItGLK5wHyq_x1dnfmEdw-QZK9/edit?usp=sharing&ouid=115658837540444861756&rtpof=true&sd=true).

Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність [2, с. 1].

Формування компетентностей учнів зумовлене реалізацією не тільки відповідного оновлення змісту освіти, але й адекватних методів та технологій навчання. Перелік цих методів є досить широким, їх можливості – різноплановими і єдиного рецепту на всі випадки життя, звідси, не існує.

Потенціал методик та технологій є дуже високим і реалізація його безпосереднім чином впливає на досягнення такого *результату навчання як компетентність*.

Але, не дивлячись на обрані методики чи технології, слід пам'ятати:

- ✓ Не навчальний предмет формує особистість учня, а вчитель своєю діяльністю, пов'язаною з вивченням предмета.
- ✓ На виховання активності не варто шкодувати часу. Сьогоднішній активний учень – завтрашній активний член суспільства.
- ✓ Допомогайте учням оволодіти найбільш продуктивними методами навчально-пізнавальної діяльності, навчайте їх вчитися.
- ✓ Пам'ятайте, що насправді знає не той, хто переказує, а той, хто застосовує на практиці.

✓ Привчайте учнів думати і діяти самостійно. Поступово відходьте від механічних переказів, дослівного відтворення.

✓ Творче мислення розвивайте всебічним аналізом проблем, пізнавальні задачі розв'язуйте кількома способами, частіше практикуйте творчі завдання.

✓ Вчителі з будь-якого предмета мають слідувати за способом та формою висловлення думки учнів.

✓ Слід частіше показувати учням перспективи їх навчання.

✓ Вивчайте і враховуйте життєвий досвід учнів, їх інтереси, особливості розвитку.

✓ Будьте обізнаними з останніми науковими досягненнями із свого предмета[1, с. 1] .

✓ **Заохочуйте дослідницьку діяльність учнів.** Практикою доводьте необхідність наукових знань, які вивчаються у школі. Навчайте так, щоб учень розумів, що навчання є для нього життєвою необхідністю.

Наукова робота – це самостійно виконане наукове дослідження певної проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат власного пошуку, власні висновки ([Основні вимоги до робіт](#)).

<https://docs.google.com/document/d/1EYX2NuG50hQhj-7eWi83XaNHKWE71SBY/edit?usp=sharing&oid=115658837540444861756&rtpof=true&sd=true>

Якісне виконання роботи передбачає:

- обґрунтування теми, вибір об'єкта і визначення мети дослідження;
- добір і аналіз наукової літератури з обраної теми, розробку гіпотези;
- складання плану та структури роботи, розробку програми і підбір методів дослідження;

- використання інформації міжнародної мережі Інтернет тощо;

- проведення дослідження й узагальнення його результатів, висновки;

- оформлення пошуково-дослідницької роботи ([Приклад наукової роботи за посиланням](#):

<https://docs.google.com/document/d/15T97Uu2PKMW9xdI4xuCb938dnZxqwbY/edit?usp=sharing&oid=115658837540444861756&rtpof=true&sd=true>);

- рецензування роботи, захист отриманих результатів ([Приклад тез виступу](#):

https://docs.google.com/document/d/1iIcktOxVW3C_92jkkZpC3bZ27reXX4Bz/edit?usp=sharing&oid=115658837540444861756&rtpof=true&sd=true),

[презентація до виступу](#):

<https://docs.google.com/presentation/d/1ZWLuc5OYR8WUXVZA9zGp39uCBqMp0DT7/edit?usp=sharing&oid=115658837540444861756&rtpof=true&sd=true>).

Пояснюйте школярам, що кожна людина знайде своє місце в житті, якщо навчиться всьому, що необхідно для реалізації її життєвих планів.

Ключові компетентності досягаються в процесі навчання через усі без винятку предмети й виховні заходи. Проте за набуття ключових компетентностей відповідальна не тільки школа: на їх формування впливають сім'я, масмедіа, релігійні та культурні організації.

Ключові компетентності є змінними, вони залежать від пріоритетів суспільства, цілей освіти, а відтак мають рухливу й перемінну структуру.

Використані джерела:

1. https://studopedia.com.ua/1_192694_shlyahi-formuvannya-kompetentnostey-uchniv.html;
2. <https://uied.org.ua/nova-ukra%D1%97nska-shkola-klyuchovi-kompetentnost-i/>.